

Vec C-789/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

21. december 2023

Vnútroštátny súd:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

20. december 2023

Žalobkyňa v prvostupňovom konaní a odvolateľka:

I. J.

Žalovaný v prvostupňovom konaní a odporca:

Registru centras VĮ

[omissis]

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS
(NAJVYŠŠÍ SPRÁVNÝ SÚD LITVY)

UZNESENIE

20. decembra 2023

[omissis]

Rozšírený senát Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd Litvy) [omissis] [zloženie súdu]

preskúmal na zasadnutí súdu v rámci písomného odvolacieho konania správnu vec, ktorej predmetom je odvolanie podané odvolateľkou I. J. proti rozsudku Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius, Litva) z 29. júna 2022, vydaného v správnej veci týkajúcej sa žaloby podanej odvolateľkou I. J. proti odporcovi, štátnemu podniku Registru centras (Centrum registrov, Litva), ktorou sa domáhala zrušenia rozhodnutia a príkazu na vykonanie určitých úkonov.

Rozšírený senát

zistil tieto skutočnosti:

I.

- 1 Prejednávaná vec sa týka sporu medzi odvolateľkou I. J. (ďalej len „odvolateľka“) a odporcom, štátnym podnikom Registru centras (ďalej len „odporca“), ktorého predmetom je rozhodnutie [omissis] o právnej skutočnosti rozdelenia majetku (ďalej len „rozhodnutie“), prijaté odporcom 9. marca 2022, ktorým odporca odmietol vyhovieť žiadosti odvolateľky z 15. februára 2022 o zápis do Vedybų sutarčių registras (register manželských zmlúv) (ďalej len „register“), ktorého predmetom mala byť právna skutočnosť (informácia o rozdelení majetku) súvisiaca s majetkovým právnym režimom I. J. a C. B.

Právny rámec. Právo Európskej únie

- 2 Podľa článku 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) „každý občan Únie má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie“.

Právny rámec. Vnútroštátne právo

- 3 Vedybų sutarčių registro nuostatai (nariadenie o registri manželských zmlúv) (ďalej len „nariadenie“) bolo prijaté prostredníctvom Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 1284 „Dėl Vedybų sutarčių registro nuostatų patvirtinimo“ (uznesenie vlády Litovskej republiky č. 1284 z 13. augusta 2002, ktorým sa schvaľuje nariadenie o registri manželských zmlúv). V prejednávanej veci sa uplatňuje znenie z 10. septembra 2015, naposledy zmenené 8. júla 2020 uznesením vlády Litovskej republiky č. 773.
- 4 Nariadenie určuje účel a predmet registra manželských zmlúv, vedúceho a správcu registra a ich príslušné práva, povinnosti a funkcie a upravuje správu údajov a informácií v registri (ďalej len „údaje v registri“), ako aj dokumentov a/alebo ich kópií predložených na zápis do registra, interakciu registra s inými registrami, bezpečnosť údajov v registri, zverejňovanie a používanie dokumentov a údajov v registri a financovanie, reorganizáciu a likvidáciu registra (bod 1 nariadenia). Účelom registra je zaznamenávať predmet registra uvedený v bode 13 nariadenia, zhromažďovať, zostavovať, spracúvať, systematizovať, uchovávať a zverejňovať údaje v registri a kópie dokumentov predložených na zápis do registra a vykonávať ďalšie spracovateľské úkony v súvislosti s údajmi v registri (bod 2 nariadenia).
- 5 Štátny podnik Registrų centras (Centrum registrov) je správcom registra (bod 8 nariadenia).
- 6 Predmetom registra sú manželské zmluvy (bod 13.1 nariadenia), zmluvy o spolužití týkajúce sa rozdelenia spoločne nadobudnutého a užívaného majetku po ukončení spolužitia (bod 13.2 nariadenia) a právne skutočnosti rozdelenia majetku stanovené v občianskom zákonníku (bod 13.3 nariadenia).
- 7 Poskytovateľmi údajov sú notári, ktorí osvedčili manželské zmluvy, zmluvy o spolužití alebo zmluvy o rozdelení majetku, ako aj zmeny alebo ukončenie takýchto zmlúv (bod 21.1 nariadenia); súdy, ktoré rozhodli o rozdelení spoločného majetku, o obnovení práv veriteľov jedného alebo oboch manželov, ak boli práva týchto veriteľov porušené zmenou alebo ukončením manželskej zmluvy alebo zmluvy o spolužití, alebo o zmene alebo ukončení manželskej zmluvy, zmluvy o spolužití alebo zmluvy o rozdelení majetku (bod 21.2 nariadenia); osoby, ktoré uzavreli manželskú zmluvu alebo zmluvu o spolužití – len v prípadoch stanovených v bode 68 nariadenia (bod 21.3 nariadenia).
- 8 Notár, ktorý osvedčil zmluvu o rozdelení majetku, alebo súd, ktorý vydal rozhodnutie o rozdelení majetku, do 3 pracovných dní od osvedčenia zmluvy alebo nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia (alebo v prípade odvolania na odvolacom súde po vrátení veci súdu prvého stupňa) predloží správcovi registra oznámenie o rozdelení majetku spolu s digitálnou kópiou overenej zmluvy alebo súdneho rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť. V oznámení o rozdelení majetku poskytovateľ údajov predloží údaje uvedené v bodoch 17.2 až 17.9 nariadenia (bod 45 nariadenia).

- 9 Manželskú zmluvu alebo zmluvu o spolužití uzavretú v cudzom štáte možno zapísať do registra, ak manželská zmluva alebo zmluva o spolužití obsahuje osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán, ktoré je uvedené v Lietuvos Respublikos gyventojų registras (register obyvateľov Litovskej republiky) (bod 67 nariadenia).
- 10 Ak chce jeden z manželov alebo druhov zapísať manželskú zmluvu alebo zmluvu o spolužití osvedčenú v cudzom štáte, zapísať zmeny takejto zmluvy alebo zapísať údaje o ukončení takejto zmluvy, môže tieto údaje predložiť na zápis do registra osobne alebo prostredníctvom oprávnenej osoby, poštou alebo elektronicky v súlade s postupom stanoveným správcom registra (bod 68 nariadenia).

Skutkový stav

- 11 V prejednávanej správnej [veci] bolo preukázané, že odvolateľka (skryté údaje) a C. B., taliansky štátny príslušník, uzavreli manželstvo v meste (skryté údaje) (v Taliansku). Manželstvo bolo zapísané do registra sobášnych listov obce (skryté údaje) v roku 2006. Výpis zo sobášneho listu obsahuje poznámku, v ktorej sa uvádza, že režim oddeleného majetku, ktorý si manželia zvolili, je uvedený v sobášnom liste.
- 12 Odvolateľka 15. februára 2022 požiadala odporcu o zápis právnej skutočnosti (informácia o rozdelení majetku) týkajúcej sa majetkového právneho režimu odvolateľky a C. B. do registra manželských zmlúv.
- 13 Po preskúmaní žiadosti odvolateľky odporca prijal rozhodnutie z 9. marca 2022 (ďalej len „rozhodnutie“), ktoré je napadnuté v tejto správnej veci. Podľa bodov 13, 21, 45, 67 až 68 nariadenia odporca rozhodnutím odmietol zapísať do registra právnu skutočnosť (informácia o rozdelení majetku) týkajúcu sa majetkového právneho režimu odvolateľky a jej manžela. Okrem toho odporca vysvetlil, že výpis zo sobášneho listu (skryté údaje), ktorý predložila odvolateľka, by mohol byť zapísaný do registra ako manželská zmluva, keby odvolateľka predložila dodatok (prílohu) k sobášnemu listu, overený notárom alebo iným príslušným úradníkom v Taliansku, ktorý by obsahoval osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo strán manželskej zmluvy, uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky. Odporca ďalej uviedol, že fyzické osoby nie sú poskytovateľmi údajov na účely zápisu právnych skutočností rozdelenia majetku do registra, a preto právnu skutočnosť rozdelenia majetku nemožno zapísať na základe žiadosti odvolateľky.
- 14 Odvolateľka predložila do súdneho spisu kópiu e-mailu, z ktorého vyplýva, že požiadala matričný úrad v (skryté údaje) o vydanie kópie sobášneho listu obsahujúceho osobné identifikačné číslo odvolateľky, ako je uvedené v jej preukaze totožnosti. Matričný úrad v (skryté údaje) však odmietol vydať takúto kópiu s odôvodnením, že nemôže uviesť litovské osobné identifikačné číslo do sobášneho listu, lebo takéto údaje nie sú overené. Odvolateľka tiež predložila osvedčenie zo 16. februára 2021 vydané L. B., notárom v (skryté údaje) (provincia

Savona, Taliansko), v ktorom notár uviedol, že podľa článku 162 ods. 2 talianskeho občianskeho zákonníka môže byť voľba režimu oddeleného majetku manželov uvedená aj v sobášnom liste.

- 15 Odvolateľka namietala proti rozhodnutiu odporcu a podala žalobu na Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius), ktorý rozhodnutím z 29. júna 2022 zamietol žalobu podanú odvolateľkou ako nedôvodnú. Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius) vo svojom rozhodnutí najmä uviedol, že bod 67 nariadenia jasne stanovuje požiadavky na zápis manželskej zmluvy alebo zmluvy o spolužití uzavretej v cudzom štáte. Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius) konštatoval, že keďže odporca zistil, že manželská zmluva alebo zmluva o spolužití neobsahuje osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán, ako je uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky, mal nielen právo, ale aj povinnosť odmietnuť vyhovieť žiadosti podanej odvolateľkou.
- 16 Odvolateľka podala proti rozsudku Vilniaus apygardos administracinis teismas (Krajský správny súd Vilnius) odvolanie na Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd Litvy).

Rozšírený senát

konštatuje:

II.

- 17 Odvolateľka požiadala odporcu o zápis právnej skutočnosti (informácia o rozdelení majetku) týkajúcej sa majetkového právneho režimu I. J. a C. B. do registra manželských zmlúv.
- 18 Podľa znenia nariadenia uplatniteľného na prejednávajúcu vec možno do registra manželských zmlúv zapísať: 1. manželské zmluvy, 2. zmluvy o spolužití týkajúce sa rozdelenia spoločne nadobudnutého a užívaného majetku po ukončení spolužitia, 3. právne skutočnosti rozdelenia majetku uvedené v občianskom zákonníku. Manželská zmluva sa v tomto kontexte chápe ako dohoda medzi manželmi, ktorou sa vymedzujú ich majetkové práva a povinnosti počas manželstva, ako aj po rozvode alebo rozluke. Právna skutočnosť rozdelenia majetku sa v tomto kontexte chápe ako dohoda medzi stranami alebo súdne rozhodnutie o rozdelení spoločného majetku [*omissis*].
- 19 Kapitola IV nariadenia upravuje zápis predmetu registra. Z obsahu bodov 21 a 68 tejto kapitoly vyplýva právne pravidlo, podľa ktorého majú fyzické osoby ako poskytovatelia údajov právo požiadať správcu registra manželských zmlúv výlučne o zápis manželskej zmluvy alebo zmluvy o spolužití osvedčenej v cudzom štáte, o zápis zmien takej zmluvy alebo o zápis ukončenia takej zmluvy. Inými slovami, stanovené pravidlo nepriznáva odvolateľke právo požiadať odporcu o zápis právnej skutočnosti rozdelenia majetku, ktorá je predmetom registra uvedeným v bode 13.3 nariadenia. Z obsahu bodu 21 nariadenia vyplýva,

že poskytovatelia údajov na účely zápisu právnej skutočnosti rozdelenia majetku do registra sú obmedzení na notárov, ktorí overili zmluvy o rozdelení majetku a zmeny alebo ukončenie takých zmlúv (bod 21.1 nariadenia), a súdy, ktoré vydali rozhodnutia uvedené v bode 21.2 nariadenia.

- 20 Na základe tvrdení uvedených v odvolaní podanom odvolateľkou, ktoré vymedzujú predmet prejednávanej veci [napríklad že manželia pri uzavretí manželstva *de iure a de facto* urobili vyhlásenie zodpovedajúce pojmu manželská zmluva, ktoré bolo zapísané na matričnom úrade v (skryté údaje) (v Taliansku), alebo že zápis do sobášneho listu v skutočnosti predstavuje manželskú zmluvu, keďže strany sa v tomto dokumente dohodli na právnom režime upravujúcom vlastníctvo majetku manželov], tento senát dospel k záveru, že odvolateľka skutočne požiadala o zápis manželskej zmluvy, ktorá zas určuje rozsah majetkových práv a povinností manželov, do registra manželských zmlúv. Vzhľadom na to, že manželstvo odvolateľky bolo uzavreté v cudzom štáte a že sobášny list obsahuje informácie o právnom režime oddelenia majetku, ktorý si manželia zvolili, právna situácia odvolateľky je porovnateľná s právnou situáciou stanovenou v bode 68 nariadenia, to znamená, keď jeden z manželov chce zapísať manželskú zmluvu osvedčenú v cudzom štáte.
- 21 Pokiaľ ide o zápis manželských zmlúv alebo zmlúv o spolužití uzavretých v cudzom štáte do registra, bod 67 nariadenia stanovuje jasnú požiadavku: manželská zmluva alebo zmluva o spolužití musí obsahovať osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán, ako je uvedené v registri obyvateľov. V tejto súvislosti je dôležité zdôrazniť, že správca registra ako subjekt verejnej správy koná len v rámci právomocí, ktoré mu boli zverené zákonom, a nie je zo zákona oprávnený sám zhromažďovať údaje a dôkazy potvrdzujúce existenciu alebo neexistenciu určitých skutočností. Hoci teda všeobecne dôležitá zásada riadnej správy vecí verejných zaväzuje správcu registra ako subjekt verejnej správy, nemá právo samostatne rozhodovať o existencii prípadných skutkových okolností ani ich posudzovať, keďže jeho povinnosť sa obmedzuje na overenie toho, či dokumenty, ktoré mu boli predložené, spĺňajú požiadavky právnych predpisov. V dôsledku toho je odporca za okolností prejednávanej veci povinný odmietnuť zaznamenať výpis zo sobášneho listu predložený odvolateľkou ako manželskú zmluvu, lebo predložený dokument nespĺňa požiadavku stanovenú v bode 67 nariadenia, to znamená, že neobsahuje osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo strán manželskej zmluvy, ako je uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky.
- 22 Na druhej strane odvolateľka uzavrela manželstvo v inom členskom štáte Európskej únie, v Talianskej republike. Podľa právnych predpisov platných v uvedenej krajine môže sobášny list zahŕňať aj právny režim zvolený pre majetok manželov. Z výpisu zo sobášneho listu odvolateľky a jej manžela vyplýva, že takýto doklad neobsahuje osobné identifikačné čísla na identifikáciu dotknutých osôb. Okrem toho príslušný orgán Talianskej republiky odmietol uviesť takéto identifikačné údaje vo výpise zo sobášneho listu, a to aj po tom, čo o to odvolateľka výslovne požiadala.

- 23 Okrem toho treba uviesť, že údaje o manželstve odvolateľky zaznamenané v Talianskej republike boli v Litovskej republike zapísané na matričnom úrade a skutočnosť, že osobné identifikačné číslo odvolateľky nebolo uvedené vo výpise zo sobášneho listu, nebola v tejto súvislosti považovaná za prekážku. V tejto súvislosti tento senát poukazuje na to, že právna úprava týkajúca sa zápisu manželstiev uzavretých v cudzom štáte, ktorá je z časového hľadiska uplatniteľná na prejednávajúcu správnu vec, v skutočnosti nestanovovala nijakú záväznú požiadavku, aby dokument predložený na zápis, vydaný orgánom cudzieho štátu a osvedčujúci záznam o uzavretí manželstva, obsahoval osobné identifikačné číslo aspoň jedného z manželov, ktorí uzavreli predmetné manželstvo, ako je uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky. Ako však už bolo uvedené, takáto požiadavka sa uplatňuje na účely zápisu manželskej zmluvy uzavretej v cudzom štáte do registra manželských zmlúv.
- 24 Za týchto podmienok možno podľa tohto senátu situáciu v prejednávanej správnej veci v zásade posudzovať z hľadiska článku 21 ZFEÚ. Článok 21 ods. 1 ZFEÚ, ktorý má priamy účinok, zaručuje každému občanovi Únie právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov (rozsudok Súdneho dvora zo 17. septembra 2002, [Baumbast a R], C-413/99, EU:C:2002:493, bod 94). Vzhľadom na skutočnosť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora článok 21 ZFEÚ obsahuje nielen právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, ale aj zákaz akejkoľvek diskriminácie na základe štátnej príslušnosti, (rozsudok Súdneho dvora z 8. júna 2017, Freitag, C-541/15, EU:C:2017:432, bod 31 a tam citovaná judikatúra), tento senát vychádza z toho, že nie je potrebné posudzovať predmetnú otázku samostatne podľa článku 18 ZFEÚ, ktorý stanovuje, že v rámci pôsobnosti Zmlúv a bez toho, aby boli dotknuté ich osobitné ustanovenia, je zakázaná akákoľvek diskriminácia na základe štátnej príslušnosti.
- 25 V prvom rade treba uviesť, že právne postavenie odvolateľky je určené dôsledkami jej postavenia občianky Únie, ktorá využila svoje právo na voľný pohyb: odvolateľka chce v Litovskej republike zapísať manželskú zmluvu, ktorú uzavrela pri zápise svojho manželstva v inom členskom štáte Európskej únie. Prejednávany spor sa teda netýka čisto vnútroštátnej situácie, ktorá by nepatrila do pôsobnosti práva Únie. Medzi situácie, ktoré patria do vecnej pôsobnosti práva Únie, patria tie, ktoré zahŕňajú výkon základných slobôd zaručených Zmluvou, najmä situácie, ktoré sa týkajú slobody pohybu a pobytu na území členských štátov, ktorú priznáva článok 21 ZFEÚ (rozsudok Súdneho dvora z 12. mája 2011, Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 62 a tam citovaná judikatúra).
- 26 Podľa judikatúry Súdneho dvora sa s občanom Únie musí vo všetkých členských štátoch z právneho hľadiska zaobchádzať rovnako ako so štátnymi príslušníkmi týchto členských štátov, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, a preto by bolo nezlučiteľné s právom na voľný pohyb, ak by sa s občanom v členskom štáte, ktorého je štátnym príslušníkom, zaobchádzalo menej priaznivo ako v prípade, že by nevyužil možnosti, ktoré mu ponúka Zmluva v súvislosti s voľným pohybom

(už citovaný rozsudok Súdneho dvora Runevič-Vardyn a Wardyn, C-391/09, EU:C:2011:291, bod 67). Súdny dvor tiež objasnil, že vnútroštátna právna úprava, ktorá znevýhodňuje niektorých štátnych príslušníkov len preto, že využili svoju slobodu pohybu a pobytu v inom členskom štáte, predstavuje obmedzenie slobôd, ktoré článok 21 ods. 1 ZFEÚ priznáva každému občanovi Európskej únie. Možnosti, ktoré Zmluva ponúka v oblasti voľného pohybu občanov Únie, by totiž nemohli byť plne účinné, ak by štátneho príslušníka členského štátu mohli od ich využitia odradiť prekážky vyplývajúce z jeho pobytu v inom členskom štáte z dôvodu právnych predpisov jeho štátu pôvodu, ktoré sankcionujú samotnú skutočnosť, že tieto možnosti využil (rozsudok Súdneho dvora z 26. mája 2016, [Kohll a Kohll-Schlesser], C-300/15, EU:C:2016:361, body 42 a 43 a tam citovaná judikatúra). Ako teda vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, štátny príslušník členského štátu, ktorý ako občan Únie využil svoju slobodu pohybu a pobytu v inom členskom štáte, než je jeho členský štát pôvodu, sa môže dovoľávať práv súvisiacich s občianstvom Únie, najmä práv stanovených v článku 21 ods. 1 ZFEÚ, a to v prípade potreby aj voči svojmu členskému štátu pôvodu ([uznesenie] Súdneho dvora z 24. júna 2022, Rzecznik Praw Obywatelskich, C-2/21, EU:C:2022:502, bod 36).

- 27 Vzhľadom na vyššie uvedenú judikatúru Súdneho dvora má tento senát pochybnosti o tom, či pravidlá stanovené nariadením možno považovať za spôsobilé ovplyvniť, teda obmedziť voľný pohyb občanov Únie v zmysle článku 21 ZFEÚ.
- 28 Tento senát poukazuje na to, že Litovská republika sa nezúčastňuje na posilnenej spolupráci podľa rozhodnutia Rady (EÚ) 2016/954 z 9. júna 2016, ktorým sa povoľuje posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov medzinárodných párov, vzťahujúca sa na veci majetkových režimov manželov, ako aj na majetkové dôsledky registrovaných partnerstiev. Nariadenie Rady (EÚ) 2016/1103 z 24. júna 2016, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti právomoci, rozhodného práva a uznávania a výkonu rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov [*omissis*] [opakované informácie], sa preto na Litovskú republiku neuplatňuje.
- 29 Vzhľadom na neexistenciu uplatniteľnej právnej úpravy Únie týkajúcej sa posudzovanej otázky teda podľa názoru tohto senátu prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku Litovskej republiky, aby podrobne určil pravidlá stanovené vnútroštátnym právom a určené na ochranu práv, ktoré jednotlivcom vyplývajú z práva Únie, za predpokladu, že po prvé tieto pravidlá nie sú menej výhodné ako ustanovenia upravujúce práva, ktoré majú pôvod vo vnútroštátnom práve (zásada ekvivalencie), a po druhé že prakticky neznemožňujú alebo nadmerne nesťažujú výkon práv priznaných právnym poriadkom Únie (zásada efektivity) (pozri analogicky rozsudky Súdneho dvora z 8. júna 2017, [Freitag], C-541/15, EU:C:2017:432, a z 3. júla 2014, Kamino International Logistics a Datema Hellmann Worldwide Logistics, spojené veci C-129/13 a C-130/13, EU:C:2014:2041 [*omissis*]).

- 30 V tejto súvislosti treba najprv uviesť, že v súlade s ustanoveniami nariadenia sa požiadavka, aby manželská zmluva obsahovala osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán manželskej zmluvy, uvedené v registri obyvateľstva Litovskej republiky, uplatňuje len v prípade manželských zmlúv uzavretých v cudzích štátoch. Uvedená požiadavka teda v nariadení nie je *expressis verbis* stanovená pre manželské zmluvy uzavreté v Litovskej republike.
- 31 Na druhej strane možno predpokladať, že rozdiel v prístupe, pokiaľ ide o požiadavku uviesť osobné identifikačné číslo v manželskej zmluve, je spôsobený pravidlom, že údaje týkajúce sa manželských zmlúv uzavretých v Litovskej republike poskytujú na zápis do registra len notári, ktorí osvedčili príslušné zmluvy (bod 21.1 nariadenia), pričom fyzické osoby nemajú právo takéto údaje poskytnúť. Inými slovami, toto pravidlo znamená, že ak sa manželské zmluvy uzatvárajú v Litovskej republike v rámci notárskeho konania (a údaje o takýchto zmluvách notári poskytnú na zápis do registra), je zaručená presná identifikácia osôb, ktoré takéto zmluvy uzavreli. V prípade manželských zmlúv uzatvorených v cudzích štátoch však údaje poskytujú na zápis do registra fyzické osoby, ktoré takéto zmluvy uzavreli. Preto najmä vzhľadom na veľmi obmedzenú povahu právomocí, ktorými disponuje správca registra (bod 21 tohto uznesenia), treba konštatovať, že požiadavka presne určiť osoby, ktoré uzavreli predmetnú manželskú zmluvu, má nielen nesporný význam, ale je tiež zásadne nevyhnutná vo všeobecnom záujme.
- 32 Treba však poukázať na to, že nariadenie nestanovuje inú alternatívu k identifikácii strán zmluvy uzavretej v cudzom štáte. Ak je teda manželská zmluva uzatvorená v cudzom štáte, v ktorom sa osobné identifikačné čísla nepoužívajú na účely uzavretia takejto zmluvy, požiadavka stanovená v bode 67 nariadenia priamo bráni zápisu príslušnej zmluvy do registra. Ak teda nie je možné získať od príslušných orgánov takeého štátu dodatok (prílohu) k zmluve obsahujúci osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo strán manželskej zmluvy, osoby, ktoré uzavreli manželskú zmluvu v tomto štáte, by museli požiadať notára v Litovskej republike o uzavretie novej manželskej zmluvy a jej zápis do registra. Inými slovami, predmetná situácia má za následok buď náklady (finančné, časové atď.), ktoré vznikajú občanom Únie z dôvodu dvojitého správneho konania (v cudzom štáte, ktorý nepoužíva osobné identifikačné čísla, a následne aj v Litovskej republike) na účely uzavretia manželskej zmluvy, alebo racionálne a logické rozhodnutie vyhnúť sa uzavretiu manželskej zmluvy v cudzom štáte z dôvodu takýchto nežiaducich dôsledkov.
- 33 V tejto súvislosti chce tento senát zdôrazniť, že právo na voľný pohyb sa odráža v práve občana Únie dočasne sa presťahovať do iného členského štátu, než je jeho členský štát pôvodu, na pracovné, študijné alebo rekreačné účely. Toto právo však zahŕňa aj právo dlhodobo sa usadiť v inom členskom štáte a vybudovať si tam svoj život [návrhy z 11. februára 2021, ktoré predniesol generálny advokát Saugmandsgaard Øe vo veci A (Verejná zdravotná starostlivosť), C-535/19, EU:C:2021:114, bod 146]. Za týchto okolností má tento senát pochybnosti o tom, či by sa predmetná právna úprava nemala považovať za faktor odrádzajúci

občanov Únie od výkonu slobody pohybu, ktorú im priznáva článok 21 ZFEÚ. Tento senát sa predovšetkým pýta, či sa má článok 21 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej manželská zmluva uzavretá v inom členskom štáte Európskej únie nemôže byť zapísaná do registra manželských zmlúv, ak neobsahuje osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán, ktoré je uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky, pokiaľ za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, príslušné orgány členského štátu, v ktorom bola uzavretá manželská zmluva, odmietnu poskytnúť výpis z tejto zmluvy doplnený o príslušné osobné identifikačné údaje.

III.

- 34 [omissis] [povinnosť podať návrh podľa článku 267 tretieho odseku ZFEÚ]
- 35 Za týchto podmienok s cieľom rozptýliť pochybnosti, ktoré vznikli v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení práva Únie relevantných pre právne vzťahy, o ktoré ide v prejednávanej veci, treba požiadať Súdny dvor o výklad článku 21 ods. 1 ZFEÚ. Odpoveď na otázku uvedenú vo výroku tohto uznesenia je pre prejednanú vec kľúčová, lebo by pri súčasnom zabezpečení najmä prednosti práva Únie umožnila prijať jednoznačné a jasné rozhodnutie o požiadavke, ktorá sa v prejednávanej veci uplatňuje na zápis manželských zmlúv uzavretých v cudzích štátoch do registra manželských zmlúv, a tiež by umožnila zaručiť jednotnú vnútroštátnu judikatúru.

Vzhľadom na predchádzajúce úvahy [omissis] [odkaz na ustanovenia procesného práva] tento senát

rozhodol takto:

[omissis] [štandardná procesná formulácia]

Súdnu dvoru Európskej únie je položená táto prejudiciálna otázka:

„Má sa článok 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej manželská zmluva uzavretá v inom členskom štáte Európskej únie nemôže byť zapísaná do registra manželských zmlúv, ak neobsahuje osobné identifikačné číslo aspoň jednej zo zmluvných strán, ktoré je uvedené v registri obyvateľov Litovskej republiky, pokiaľ za okolností, o aké ide v prejednávanej veci, príslušné orgány členského štátu, v ktorom bola uzavretá manželská zmluva, odmietnu poskytnúť výpis z tejto zmluvy doplnený o príslušné osobné identifikačné údaje?“

[omissis]

[omissis]

[omissis]

[štandardná procesná formulácia a zloženie súdu]